

EMILIJ LASZOWSKI, ZAGREB

OBITELJ GREGORIJANEČKIH

1518.—1607.

Gregorijanečki su starinom čisti *Hrvati* (autohtono posjedovno plemstvo), a nisu, kako je to spomenuto u »Hrvatskom Narodu« od 22. studenoga 1941., podrijetlom Slovenci, dok je negdje drugdje (prije više godina) pisano, da su bili Rumunji. To je razumljivo i po tom, što u ono doba nije bilo u Hrvatskoj ni cigloga Slovanca, koji bi bio imao ma kakvu zemaljsku službu. To su mogli samo domaći plemići. Uostalom, Slovenci nemaju autohtonoga plemstva. Da su Gregorijanečki i bili slovenski plemići, ne bi im to vrijedilo u Hrvatskoj, ako im to ne bi priznao Hrvatski Sabor. Nu takva priznanja plemstva, kojim se stiču sva prava hrvatskog plemstva, dolaze mnogo kasnije, i u vrlo ograničenu broju. Drugo je bilo s ugarskim plemićima; oni toga nisu trebali, jer su bili »membrum s. Hung. coronae.« Uopće ima malo tudiš plemića, koji su polučivali hrvatski indigenat, a to su bili većinom pripadnici visokoga plemstva.

Makar da se je za ovu hrvatsku obitelj udomio naziv »Gregorijanec«, držim, da je pravilnije, da je nazivamo »Gregorijanečkima«, t. j. »od Gregorijanca«, jer je svoje imena dobila po posjedu Gregorijancu, kako primjerice Črnkovački od Črnkovca, Puhakovački od Puhakovca, Mirkovački od Mirkovca, Šaulovečki od Šaulovca, Prašinski od Prašna, Stankovački od Stankova, Zrinski od Zrina, Gorjanski od Gorjana, Stubički (Stubicaj) od Stubice, Brezovački od Brezovca, Sesvetski (Mindozenti) od Sesveta, Prugovečki od Prugovca i t. d.

U staroj županiji križevačkoj stajalo je naselje ili dvorac nazivan Gregorijanec (Gregoryancz). To je kolijevka stare hrvatske obitelji Gregorijanca, ili bolje rečeno, Gregorijanečkih (de Gregorijancz). Tamo se god. 1518. spominje plemić i tamošnji posjednik *Đuro literat od Gregorijanca*.¹

Moguće je, da se je ovo mjesto prozvalo po crkvi Sv. Grgura, koja je tamo stajala, a možda i po kojem vlasniku Grguru-Grgoru, jer su mnoga topografska imena postala od imena posjednika.

ĐURO GREGORIJANEČKI

O pređima Đure Gregorijanečkoga zasad ne znamo mnogo. Svakako je Đuro Gregorijanečki bio naobražen čovjek, »literat«, i zacijelo bio vješt pravu, kad ga je god 1518. Baltazar Hobetić od

Dobovca pred Tomom Bakaćem, nadbiskupom ostrogonskim, imenovao svojim zastupnikom. Tu se spominje s pridjevom »de Poljana«.² Sva je prilika, da je ovo imanje stajalo negdje blizu posjedu Gregorijancu, moguće, da je sam posjed Gregorijanec imao i drugi naziv »Poljana«. Tamo blizu je bilo imanje Hobetićevo, Dobovec. U jednom popisu »jobagiona« gornjega kotara grada Rakovca iz god. 1460. spominje se i posjed Poljana.³

Za vrijeme banovanja Petra Berislavića god. 1520. (26. IV.) imao je Đuro Gregorijanečki čast viceprotonotara kraljevine »Slavonije« — Hrvatske, s naslovom »magister«, t. j. učenoga pravnika.⁴ Na jednoj ispravi bana Petra Berislavića, izdanoj u Pezerju 24. kolovoza 1519., potpisani su »magister Georgius de Gregoriancz«.⁵ Njime otpočinje ugled ove hrvatske obitelji, koja do sto godina zaprema u Hrvatskoj vrlo odlično mjesto.

Ako i nemamo potvrde za to, ipak možemo s nekom sigurnošću ustvrditi, da su njegovi sinovi bili Pavao i Ambroz Gregorijanečki.

Đuro Gregorijanečki, bivši meštari protonotar hrvatskoga kraljevstva, bio je god. 1530. već mrtav, ostavivši udovu Katarinu od Tarnovca, koja se je preudala za Nikolu Fočića, vlastelina u Sutinskom. Ona je god. 1530. imanje Gregorijanec (Gregoryancz), u županiji križevačkoj, pred zagrebačkim kaptolom zapisala svome mužu Fočiću.^{6a}

PAVAO (I.) GREGORIJANEČKI

Kad i gdje se je rodio Pavao Gregorijanečki, ne može se ustanoviti. Posvetio se je svećeničkom staležu i polučio doktorat bogoslovija (decretorum doctor). Već god. 1540. bio je kanonik štioc zagrebački. God. 1544. obnašao je čast vikara zagrebačkoga biskupa Nikole Olaha (kasnijega biskupa jegarskog). Taj ga je osobito cijenio i povjerio mu sve bogoslužje, pozvavši ostale kanonike, da mu se pokoravaju u svemu, što će određivati u povjerenom mu djelokrugu. Biskup je tada boravio u Beču na dvoru.⁶ God. 1548. postao je biskupom pečuhskim.⁷

Tjesno je prijateljevao s Petrom Erdödijem, kojemu je dapače posudio 200 for., da je mogao opet iskupiti grad Veresvár u Ugarskoj. I inače mu je učinio velikih usluga. Zbog toga je Erdödy njemu i njegovu bratu Ambrozu ispravom, izdanom od dvorskoga suca Tome Nadažda, darovao sve posjede u Golom Vrhu i Klinčaselima, u kotaru grada Okića, osim dijela u Klinčaselima, koje je posjede držala udova Strezemlj i starac Pavao vojvoda. Erdödy je nadalje dopustio, da mogu svi kmetovi ovih posjeda, pak i oni, koji bi pridošli, oko dvora (curia), koji su tamo Gregorijanečki sagradili,

kao i njihovi obdarenici i nasljednici, uživati šume i pašnjake u sučiji tržičkoj. Svi kmetovi u Golom Vruhu i Klinčaselima dužni su Gregorijanečima, kao i njihovim nasljednicima, podavati od zemalja i vinograda sva zemljisna podavanja i akove (vinsko podavanje od vinograda). Vinogradi opet, koje će Gregorijanečki za sebe odrediti, ostaju slobodni od daće. Ovu je darovnicu 6. srpnja 1549. potvrđio kralj u Pragu izdanom darovnicom.⁸

Kad je god. 1549. kralj Ferdinand sazvao sabor u Požunu, kojemu je bila zadaća, da se prouče i urede zakoni države (*decreta regni*), za koji je posao trebalo osobitih vještaka prava, pozvao je kralj iz Praga 14. ožujka 1549. »doktora teologije« Pavla Gregorijanečkoga, kanonika štioca kaptola zagrebačkoga i vikara biskupije zagrebačke, da se pridruži pravnicima u tomu važnomu poslu.⁹

Poslije smrti požunskoga kanonika Matije de Bews imenovao je Franjo de Wilak, biskup đurski i prepošt požunski, Pavla Gregorijanečkoga kanonikom požunskim, tim više, jer je ovaj već bio izabrani biskup pečuhski. To je biskup jegarski Nikola Olah 10. prosinca 1549. priopćio zagrebačkom kaptolu.¹⁰

U to doba pada, da je jegarski biskup Nikola Olah postavio Gregorijanečkoga i kanonikom jegarskim i rektorom oltara Sv. Križa u stolnoj crkvi jegarskoj. Imenovao ga je i arcidakonom de Szabolch.¹¹ Uza sve ove podijeljene mu časti i beneficije ostao je Gregorijanečki i nadalje kanonikom zagrebačkim, jer je u to doba bilo još moguće, da ista osoba drži po više kanonikata. No konačno je ipak preselio u Požun, odakle se je mnogo brinuo kao vikar za biskupiju zagrebačku. Tako vidimo, da 17. ožujka 1550. poziva zagrebački kaptol, da kanoniku Benku od Dubrave oprosti neke pre-stupke i da ga opet postavi u uživanje kanonikata.¹²

Dne 4. srpnja 1550. imenovao ga je kralj izabranim biskupom zagrebačkim, a po tom se vidi, kakav je ugled uživao kod kralja. U važnim državnim poslovima Ugarske, a zacijelo zbog papinske potvrde, poslao ga je kralj u Rim, naloživši 20. travnja 1550. ugarskoj komori, da smogne potrebnii putni novac.¹³

Kad je imenovan zagrebačkim biskupom, dobi njegov požunski kanonikat Antun Vrančić.

Gregorijanečki je pošao u Rim, i odotuda je 8. srpnja pisao dvorskom succu Nadaždu, da još nije ishodio papinsku dozvolu za biskupa, ali mu je papa otpustio plaćanje anata. Kad je uslijedila potvrda pape Julija III., posvetio ga je za biskupa zagrebačkoga kardinal Ivan Toletarius 20. srpnja. Kralj je toplim pismom zahvalio papi na izvanrednoj susretljivosti njegovoju, jer je sve uvažio, što mu je po Gregorijanečkom predložio.¹⁴ Iz toga vidimo, da je Gregorijanečki bio vrlo vješt i u diplomatskim poslovima.

Tek što se je povratio, imenovao ga je kralj svojim savjetnikom u ugarskoj vladi, te je naložio 28. rujna komori, da mu, dok bude tu čast obnašao, isplaćuje 600 for. na godinu. Ujedno je komori naložio, da mu izručuje porez (taxa) od 100 kmetova zagrebačke biskupije, koje je trebao (Gregorijanečki) za uzdržavanje biskupskih gradova na granici. O tome je Gregorijanečki obavijesten 24. listopada i. g.¹⁵

Kralj ga je i dalje određivao za razna poslanstva po Italiji i po Njemačkoj, premda je on živo želio, da što prije dođe u svoju biskupiju. Nu i u ovim poslovima nije zanemario poslove zagrebačke biskupije. Tako vidimo, da je 7. studenoga 1550. pisao zagrebačkom kaptolu pismo, u kojem ističe želju, da se što skorije povrati, a ujedno kori kaptol, što je uskraćivao dohotke kanoniku i rosanskom biskupu (Pavlu Zondiu) i što drži u uzama arcidakona Sebastijana Kerekesa.¹⁶

Pavao Gregorijanečki imao je kao novi biskup zagrebački vrlo slabe dohotke, i kako sam piše, nije imao novaca, da si nabavi doстојno misno ruho, dok se u Zagrebu čuvalo krasno bijelo crkveno ruho s lijepim uresima, donešeno iz čazmanske kaptolske crkve. Stoga je zamolio 29. studenoga 1550. Emerika Velikina, kanonika čuvara, da mu po sporazumu s kaptolom zagrebačkim i čazmanskim to ruho pošalje u Požun. Moli, da to donese »gosp.« Praščovački ili Korenjaki, koji će na prva Tri Kralja doći u Požun.¹⁷

Pavao Gregorijanečki mnogo je radio oko sabiranja zakona, što mu je bilo povjereno god. 1549., te je početkom god. 1551. bio već gotovo pri kraju toga rada. Javio je to 18. siječnja 1551. zagrebačkom kaptolu uz opasku, da će, čim se povrati kralj, dobiti dozvolu, da se može vratiti u Zagreb¹⁸. Nu taj posao oko uređenja zakona dovršio je tek god. 1563.

Biskup zagrebački dobivao je za svoje utvrde na Krajini barut, osobito za svoj biskupski grad u Zagrebu i Sisku. Kad je god. 1552. kapetan Luka Zekel htio taj barut prisvojiti, uspjelo je Gregorijanečkomu, da to osujeti.¹⁹ To je bilo tim važnije, jer je stanje biskupovih gradova na udaru Turcima bilo vrlo tjeskobno. U taj čas boravio je Gregorijanečki u Beču i mnogo radio o tom, da dobije pripomoć za utvrđivanje grada Siska.²⁰

God. 1553. dne 12. travnja nalazimo biskupa Pavla u Šopronju, gdje zajedno sa kraljevskim namjesnikom prisustvuje saboru. Onamo je bio pozvan i upravitelj (gubernator) imanja biskupije zagrebačke. Vijesti o turskim provalama u Hrvatsku vrlo su zabrinjavale biskupa, dok je istodobno Ivan Ungnad razgledavao hrvatske krajiske utvrde. Rečeni upravitelj biskupskih imanja došao je u

Šopronj na zahtjev Sebastijana Balogdia, koji je u čas pada Čazme u turske ruke bio među njezinim braniteljima. Bilo je tu neko ne-suglasje između biskupa i Balogdia, pa stoga biskup moli kralja, da se upravitelj pošalje kući, gdje je prijeko potreban.²¹ Biskup Pavao mnogo se je trudio oko izmirenja Turopoljaca i Nikole Zrinskoga, koji je Turopoljcima bio oteo grad Lukavec.²²

Već slijedeće godine 1554. premješten je Gregorijanečki na biskupsku stolicu dursku, gdje je biskupovao do god. 1565., kad je 13. rujna imenovan biskupom u Kaloči, gdje je ostao do 21. listopada 1565. Biskupska stolica kaločka bila je ispraznjena od god. 1543., nakon smrti biskupa Franje Frankopana.²³

God. 1555. boravio je Pavao Gregorijanečki u Beču, otkuda je pisao zagrebačkomu kaptolu, da je saznao za smrt Pavla Čurine, biskupa kninskoga, valjanoga muža, i da kani na njegovo mjesto postaviti Nikolu, upravitelja ivanečkoga, tada župnika čakovačkoga. Na tom radi i kod kralja. Poziva kaptol, da mu ide na ruku.^{23a}

Kao biskup zagrebački i jegarski darovao je Pavao Gregorijanečki 24. lipnja 1556. svomu bratu Ambrozu predij Lipljane u kataru dubravskom, i to »more praediali«, nekoć Šimunčića i Ferljara.²⁴

Pavao Zondi, osnivač hrvatskoga zavoda u Bologni god. 1557., našao je u Pavlu Gregorijanečkom osobita promicatelja za ovu svoju osnovu, te se je mnogo nadao, da će ovaj svojim znatnim utjecajem kod pape moći pospješiti osnivanje toga zavoda.²⁵

Kad je Pavao Gregorijanečki umro, nije dosad ustanovljeno. Eubel drži, da je umro 21. listopada 1570. u Jegru (Jaurinum).

AMBROZ GREGORIJANEČKI

Gdje i kad se je rodio Ambroz Gregorijanečki, nije dosad ustanovljeno. Kad je nosio naslov »literatus«, mora da je učio više nauke, pravo i filozofiju i bio naobražen i učen čovjek onoga vremena.

Sva je prilika, da je Ambroz počeo svoje djelovanje u službi knezova Zrinskih. Kad su 19. siječnja 1541. braća Ivan i Nikola Zrinski oteli Turopoljcima njihov grad Lukavec, a bili već gospodari tvrdoga Medvedgrada, dobivši ga od kralja, postaviše Ambroza Gregorijanečkoga za kapetana turopoljskoga i povjeriše mu grad Lukavec.²⁶ Ova čast kapetana pod okriljem medvedgradske gospode bila je skopčana s većom moću i vlašću nego što su je imali i sami župani turopoljski.

Kao vjerni »službenik« (servitor) bana Nikole Zrinskoga, obavljao je Ambroz mnoge važne poslove za Zrinskoga. Već god.

1543. posredovao je u nekim važnim poslovima između Zrinskoga i dvorskoga suca Tome Nadažda, jer ga je već god. 1542. postavio Zrinski svojim punomoćnikom (procurator).²⁷ I to posvjedočava, da je bio pravnik. God. 1543. odredio je Hrvatski Sabor Ambroza Gregorijanečkoga i Ivana Korenjaka, da vode neke pregovore s knezom Frankopanom Slunjskim. Počevši od god. 1544. obnašao je Ambroz službu zemaljskoga poreznika (dicator regni) kraljevine »Slavonije«. To je bio još god. 1556.²⁸ U tom svojstvu mnogo je sudjelovao u radu sabora oko obrane zemlje od Turaka, osobito grada Sigeta, i o tom vodio račune. Tako je god. 1556. isplatio Nikoli Zrinskome po nalogu ugarske komore za god. 1555. plaću od 723. for.²⁹

Ambroz Gregorijanečki stekao je posjede i u Turopolju, i to u Odri (Sv. Jurju), od kojih je plaćao zemaljski porez 3 for.³⁰ Uživao je poštovanje i povjerenje Turopoljaca, jer ga je plemenita općina turopoljska izabrala svojim bratom i starješinom, te mu 11. travnja 1546. darovala neke posjede u Buševcu, koje je prije držao Berislavić. Imao je posjede i dvor (kuriju) u Podotočju i Brezovici, te mu Turopoljci dopustiše, da svoje krmke s ovih posjeda tjera u žir turopoljskih općinskih šuma.³¹

Imanja u Brezovici imao je po svojoj prvoj ženi Dori Mrnjavčić, pa se je često pravdao s ostalim baštinicima zbog tih imanja, a napose s Franjom Mrnjavčićem (1560.—1568.).

Ambroz Gregorijanečki uz svoga brata Pavla znao je znatno povećati svoje posjede. Njegov položaj u zemlji, pak veze sa znatnim osobama, njegova okretnost, a zacljelo i marno vršenje zadača, mnogo su tomu doprinijeli. Tako evo god. 1546. dobi sa sinom Stjepanom od Nikole Zrinskoga i Stjepana Frankopana (zajednica dobara) imanje Podbrežje na Kupi kod Ozlja, što mu 3. ožujka 1547. potvrđi kralj Ferdinand I.³²

Ambroz oženio se drugi put Veronikom, unukom Đure Golca, koji je god. 1479. kao kaštelan rakovački dobio od kralja Matije imanje Sutinsko. Veronika je bila kći Golčeve kćeri Katarine, koja je bila udata prvi put za Ivana Stubičkoga, onda za Ivana Forčića od Butine Vasi i treći put za Ivana Bradu (1547.). Kada je Ivan Forčić počinio neku nevjeru, lišio ga je kralj imanja, koja je (Sutinsko, Bužin i Beretinec) 4. ožujka 1547. darovao Ambrozu Gregorijanečkomu.³³ Sa sinom svojim Stjepanom stekao je Gregorijanečki i neke dijelove kaštela Sutinskoga i ribnjak, što ga je držao Melkior Butka.³⁴

10. rujna i. g. darovao mu je kralj imanja Blaškovac i Drenovo u kotaru moravečkomu, a 1550. Gostović i Lovrečinu u križevačkoj županiji. God. 1548. i 1554. njemu i njegovu sinu Stjepanu dao je

kralj imanje izumrle porodice Pučića u Rakovcu u županiji križevačkoj, a 1552. dobio je Žitomir i Mlaku-Otok u kotaru moravečkom.³⁵ God. 1549. primio je u zalog od 8 for. neke zemlje i dvor Grgura Stanečeka u Lukavcu.

U kuriji Gregorijanečkoga u Brezovici pomiriše se Turopoljci s Nikolom Zrinskim 13. studenoga 1553., kad im je ovaj vratio grad Lukavec.³⁶ Predaju grada vršio je Ambroz kao »prefekt dobara i specijalni službenik Zrinskoga« 19. studenoga 1553.³⁷

Kako vidimo, imao je načina i vještine, da stiče imanja i da polagano obogaćuje svoju obitelj.

Ban Petar Erdödy držao je velika imanja u Ugarskoj i Hrvatskoj. Ugarska imanja i gradove Monjorokerek i Veresvár upravljaо je vrlo teško, jer je zaposlen banskim poslovima morao boraviti u Hrvatskoj. Zbog toga sklopi 13. veljače 1557. pred zagrebačkim kaptolom ugovor s Nikolom Zrinskim, kojim je Zrinski za rečena dva grada Erdödyu ustupio svoje gradove Medvedgrad i Rakovac. Pod Medvedgrad spadala su sela Kraljevec, Dedići, Petrovci, Hudibitek, Šepnica, Slamnovac i dijelovi Gračana i Černomerca. K tomu još i jedan top za posade vrijedan 1000 forinti, a u gotovu još 11.000 forinti.³⁸

Tek je to bilo ugovoreno, kad su već slijedeći dan 14. veljače sklopili Petar Erdödy u ime svoje i svoje djece te Ambroz u ime svoje i svojih sinova Stjepana, Baltazara i Đure ugovor, kojim je Petar Erdödy s privolom Nikole Zrinskoga zamijenio Medvedgrad s rečenim selima i prijevozima na Savi Grgurićev Brod i Kraljev Brod za posjede Gregorijanečkih u Rakovcu (nekoć Pučića) i dodanih 500 forinti.³⁹

Ovu zamjenu odobrio je kralj 3. prosinca 1561. i naložio kaptolu čazmanskom, da Gregorijanečke uvede u posjed. To je kaptol obavio 25. studenoga 1562., a da tomu nije nitko prigovorio.⁴⁰

Godine 1558. bio je Ambroz Gregorijanečki hrvatski podban i župan zagrebačke i križevačke županije, te je rukovodio razne nabave za uređenje utvrda ivaničke tvrđave i potrebna sredstva za hrvatske poslanike u Grazu.⁴¹

Godine 1559. očitovao je, da ne će imanje u Buševcu u Turopolju otudivati, i ako bi to činio, prodat će ih samo Turopoljcima.⁴² Nato Turopoljci ponovno izdaše darovnicu na to imanje 16. ožujka iste godine njemu i sinu njegovu Stjepanu. Iste godine proda Martin Tercel iz Rakarja u Turopolju svoje posjede u Lekeniku Ambrozu za 35 forinti. Čini se, da je Gregorijanečki još i druge neke posjede držao u Turopolju, jer su Mraclinci i drugi plemići

uložili prosvjed protiv kraljevske darovnica vrhu Mraclina, Kuća, Rakitovca, Buševca i Laza, učinjene po kralju.⁴³

Iste je godine Gregorijanečki po nalogu bana Erdödyja po kaptolu zagrebačkom uveden u posjed svojih posjeda: Sv. Nikola u Želini, Petrovac, Mrazovac, Babča, Otok, Lučelnica, Mali Obrež, Buzin i Odra (Sv. Juraj) u zagrebačkoj, te Sv. Petar (Gepew Sz. Peter) u križevačkoj županiji. Uz njega su u te posjede uvedeni (na polovinu) i neki odvjetci porodice Stubičkih (Stubicaj).⁴⁴

God. 1560. obavljao je podban Ambroz Gregorijanečki po kraljevu nalogu neke važne poslove u Sigetu. S njim su tamo bile i druge neke osobe povjerenstva. To je putovanje trajalo 36 dana, pak je 2. ožujka 1560. kralj naložio ugarskoj komori, da Gregorijanečkomu isplati putne troškove.⁴⁵

U zagrebačkim dogadajima vidimo Ambroza prvi put godine 1558., kad je kao podban sa biskupom jegarskim radio o pomirenju Đure Botke, katedralnoga arcidakona, sa Stjepanom Sesvetskim (Minzenthym).⁴⁶

Godine 1560. dao je kanoniku štiocu Luki na uživanje neke posjede u Černomercu, u kotaru svoga grada Medvedgrada. Bila su to dva selišta, na kojima su živjeli kmetovi Vuk, Valentin, Đuro i Martin Horvati (Croatii). Ta je selišta kanonik Luka dao na uživanje svom rođaku Ivanu Barberu iz Varalje.⁴⁷

Sa Zagrebom dođe Ambroz skoro u spor, dok su građani zagrebački još god. 1558. živjeli s njime u dobrom sporazumu, jer su mu kao podbanu, kad je došao na Kaptol, donijeli i počasni dar (o Dušovima) vina za 18 denara.⁴⁸ Kad su opet godine 1560. dolazili k njemu (dekan i 3 jurata) u poslu posjeda Černomerca i Gračana, dadoše mu na dar 25 naranača.⁴⁹

U to doba neprestano se je radilo na popravcima utvrda grada Zagreba, za koje je trebalo mnogo drva. Građani zagrebački zamoliše Gregorijanečkoga, da im dade za tu svrhu potrebna drva iz medvedgradskih šuma. On im to god. 1561. uskrati. Građani se na to potužiše banu Petru Erdödyu, koji se kod podbana zauzme za njih. Dne 15. svibnja 1561. odgovori Gregorijanečki banu, da ne da drva, jer građani zagrebački hoće silom prisvojiti njegove šume, štoviše, oni dobivaju dohodak tridesetnice za uzdržavanje utvrda, pa bi ih mogli držati u redu, da hoće. Oni dapače drva, koja su za tu svrhu dobili, upotrijebiše za ogrjev. Naglašuje, da nisu nikad ni prije dobivali takova drva, niti u vrijeme, dok su Zrinski i njegovi predi bili gospodari Medvedgrada. Zamolio je ujedno bana, da ga zaštiti, kako od građana, tako i od zapovjednika carske vojske u Zagrebu, kapetana Strosara. Istiće, kako ne uskra-

ćuje Strosaru i vojnicima potrebna drva za ogrjev, a to čini i gradanima, ako ga mole, nu drvo za gradu ne će nipošto dati.⁵⁰

Iste godine 1561. primio je Ambroz od plemića i zagrebačkoga gradanina Stjepana Lukarića i njegove žene Ane, kćeri plemića Đure Nemčića iz Jezerana, te Veronike Dragišić od Brezovice u zalog za 300 for. dio posjeda Babče u zagrebačkoj županiji.⁵¹

Godine 1562. prodao je Gregorijanečkomu Jakob Wilhelmiju sa svojom ženom Dorotejom, kćeri Benka, svoj plemički dvor u Maloj Gorici u Turopolju, a god. 1563. primio je Gregorijanečki u zalog od porodice Rako, građana zagrebačkih, njihove posjede u istoj Maloj Gorici za 48 forinti.⁵²

Sva je prilika, da je god. 1562. stekao grad i imanje Mokrice u Kranjskoj na medj Hrvatske kod Samobora, na koji je postavio svoj grb i natpis. Taj natpis je do god. 1795. stajao iznad gradskih vrata i glasio je:

DOMINVS AMBROSIVS DE GREGORIANCZ
SACRAE. ROM. CAES. MAJESTATIS CONSILI
ARIVS. REGNORUM SCLAVONIAE ET
CROATIAE VICEBANVS ANNO MDLXII.⁵³

Ambroz je iza god. 1564. primio u zalog od Krste Ungnada polovinu imanja samoborskoga zajedno sa samoborskim trgovištem, što je obnovljeno 1567. Založna svota je iznosila 13.000 for. God. 1578. iskupio je Ungnad to založeno imanje za 7.000 for. od Baltazara, sina Ambrozova, i majke njegove Dore Mrnjavčić.⁵⁴

Ambroz je svakako bio dosta bogat, kad je god. 1567. htio kupiti cijelo to imanje, protiv čega je Đuro, susedgradski provizor Franje Tahya, prosvjedovao na Hrvatskom Saboru.⁵⁵

God. 1568. izabrao ga je Sabor prisjednikom oktavalnog suda, koji se je imao sastati na Duhove iste godine.⁵⁶ On je također rukovodio račune o novcima i o prinosima (subsidiū) određenim za hrvatske utvrde. Zaciјelo je nešto nereda bilo u tim računima, jer ga je Sabor god. 1568. i 1569. pozivao, da te račune uredi i položi. Pozvao ga je na to i kralj god. 1569.⁵⁷

God. 1569. ponovno je izabran za suca na oktavalnom sudu.⁵⁸

God. 1570. bio je vrhovni nadstojnik živežnih namirnica (praefectus annonae), budući da je u to vrijeme vladao veliki glad u Hrvatskoj, pa Sabor nije dopuštao, da se izvoze. Ove namirnice su bile napose određene za carsku vojsku, kad bude boravila u Hrvatskoj. Sabor je 4. lipnja 1570. odredio, da se ovaj živež ne smije izvoziti izvan Hrvatske. Zato je pozvan Gregorijanečki, da o tom položi točan račun zajedno sa svojim pomoćnicima.⁵⁹

On se rado i često pravdao sa građanima zagrebačkim. Bile su to pravde zbog posjeda u selu Černomercu, Dediću, Bitku i Novakima, te oko prijevoza na Savi (Kraljev Brod), u posjed kojega su bili građani uvedeni još god. 1508. i 1517. Držao se o tom sud u Zagrebu god. 1570., ali pošto on nije došao na ročište, bio je osuđen.⁶⁰ Pravda ova tekla je još godine 1571., kad su zagrebački građani 25. siječnja pred zagrebačkim kaptolom prosvjedovali protiv Gregorijanečkoga, koji je te posjede svudilj držao.⁶¹

Cini se, da je Ambroz Gregorijanečki nekako u to vrijeme, kad već nije mogao kupiti Samobor, obratio brigu svomu gradu i imanju Mokrice u Kranjskoj. Na posjedima mokričkim činili su mu mnoge štete susjedgradski kmetovi Tahya, s kojima je imao zbog toga velike pravde, god. 1570.⁶²

Još mjeseca veljače 1572. opet je Hrvatski Sabor tražio od njega obraćune o ubranim porezima (dica).⁶³ Bio je već u visokim godinama starosti, te je negdje prvih dana mjeseca travnja 1572. umro. Je li umro na Medvedgradu ili u Mokricama, ne znamo. Pogreb (exequia) obavljen je 7. travnja, a na njemu su bili od strane grada Zagreba gradski sudac Petar Supan, Ivan Dragovanić i neki slugani. Grad je dao za sprovod dvije svijeće (lucernae), koje su stajale 50 denara, i troška za izaslanstva 60 denara.⁶⁴

Cini se, da su prilike u njegovoj obitelji bile nekako zamršene. Sin mu *Duro*, koji se spominje god. 1557., valjda je umro u djetinjskoj dobi; drugi mu sin *Baltazar* slabo se spominje, kao da ga i nema,iza godine 1567., dok se treći sin *Stjepan* često spominje za očeva života. Baltazar se je, cini se, otudio ili je nešto nedostojno počinio, kako ćemo to razabratiti iz slijedećih činjenica.

Ambroz je držao također predij Biškupec u kotaru zagrebačkoga biskupova grada. Nu kako nije imao za taj nikakovih isprava, oduzeo mu ga je zagrebački biskup *Đuro Drašković*.⁶⁵

Ambroz Gregorijanečki ostavio je oporuču, ali njezina sadržaja ne znamo. Znamo samo to, da je odredio izvršiteljima oporučke grofa Đuru Zrinskoga, Luku Zekela i nadbiskupa Đuru Draškovića. Stjepan Gregorijanečki uskratio je bratu Baltazaru baštinu, te se je zbog toga ovaj potužio 18. siječnja 1573. Hrvatskom Saboru, pred kojim je Stjepan iznio to pitanje i tražio, da se Baltazar isključi od svake baštine, štoviše, molio je, da mu zabrani svaki pristup na gregorijanečke gradove i očeva imanja, jer bi mogao onamđ dovesti bratove neprijatelje. Unatoč svemu tomu, Baltazar nije odustao od traženja baštine.⁶⁶ Iz svega se vidi, da je između braće postojalo nepremostivo neprijateljstvo. *Uršula Meknicer*, punica Stjepana Gregorijanečkoga, i sam Stjepan, kako su kazivali, bili su spočetka (1572.—1573.) na strani buntovnih

seljaka pod vodstvom Matije Gubca i obećali im novaca i baruta, ali kad se buna proširila, ustao je Stjepan protiv seljaka, a to se vidi iz njegova pisma iz Mokrica 1. veljače 1573., što ga je pisao barunu Turnu.⁶⁷

STJEPAN GREGORIJANEČKI

Ne znamo, kad se je rodio Stjepan Gregorijanečki; valjda prije god. 1550., te se je oko 1570. oženio s Martom Teuffenbach, po ženskoj krvi potomkom roda Aka-Arlandovića, nekoć moćne vlastele susjedgradske i zagorske.⁶⁸

Parnicu s građanima zagrebačkim nastavio je Stjepan Gregorijanečki, koji bude opet god. 1574. osuđen.⁶⁹

Kako je bilo uvijek velikih sporova između medvedgradske gospode i grada Zagreba, i to upravo zbog međa gradskih posjeda, zatražiše god. 1575. građani od kralja, da se provede ophodnja međa. Kralj je 23. ožujka 1575. naložio čazmanskom kaptolu, da to provede. To učini kaptol po svom izaslaniku i u nazočnosti kr. povjerenika Petra Crnkovačkoga 17.—19. svibnja iste godine. Kad su izaslanici došli na Kraljev Brod i neku zemlju kod sela Hudibiteka, prigovori međama u ime Gregorijanečkoga njegov službenik Marko Marčinko Vukošević. Kod međa u Gračanima prigovori u ime Gregorijanečkoga njegov kmet Marko Koharić, a tako kod međa uzduž Medveščaka plemić Nikola Poturica, kaštelan medvedgradski. Isto se dogodi i kod međa u Petrovcima i Černomercu, gdje prigovori međama kmet Gregorijanečkoga Martin Dedković-Jakopović u ime svoga gospodara. Dakako, da je po tadanjim uredbama bio Gregorijanečki pozvan, da za 15 dana dokaže svoje prigovore.⁷⁰

U Černomercu imao je Gregorijanečki službenike Đuru Lučića i njegove sinove Ivana, Đuru, Grgura i Franju. O ovima se počeo raznositi glas, da hvataju ljude i djecu i da ih prodavaju u Tursku. Protiv ove objede uložio je Gregorijanečki god. 1576. sa svojim službenicima plemićima Jeronimom Gerecom i Đurom Brdovečkim pred zagrebačkim kaptolom prosvjed ističući, da Gregorijanečki drži samo valjane i dobre službenike.⁷¹

Na 5. i 6. veljače 1578. u Zagrebu svečano je ustoličen novi ban Krsto Ungnad, a Stjepan Gregorijanečki izabran hrvatskim podbanom, a dosljedno i županom zagrebačke i križevačke županije.⁷²

Grad je bio pun odličnih sudionika Sabora, koji su tu priliku obilno slavili. Bio je tu i iza bana najodličniji zemaljski dostojač stvenik Stjepan Gregorijanečki. Kao vazda za vrijeme saborovanja vrijedio je t. zv. »salvus conductus«, t. j. nepovredivost osobe i

imetka. Na dan 8. veljače ostao je Gregorijanečki nešto dulje u gradu, zacijelo je bio negdje u gostima, pa je tek oko 10 sati u noći izlazio iz grada. Kako znamo, gradska su se vrata na glas zvona »Habernika« u 8 sati zatvarala. U Gradu je bila i carska posada, kojom je zapovijedao podkapetan Bartol Pernhard, dok je stražmeštom bio Ivan Vurev, bajraktarom Ivan Radović, računovođom Mihalj Holcinger, a meštom topništva Andrija Frajsleben. Brigu nad Kamenitim Vratima vodio je tada zlatar Petar Krupić, ujedno priježnik gradskog magistrata.

Kad je Gregorijanečki sa svojim slugama došao do Kamenitih Vrata, morao je čas pričekati, dok je došao vratar Krupić. Čekanje je razjarilo Gregorijanečkoga, i čim se je Krupić pojavio, uze ga Gregorijanečki psovati, nazove ga »kurvinim sinom«, navali na nj, nekoliko ga puta pljusne i počne mu trgati kosu s glave, obori ga na zemlju i uze ga nogama gaziti i udarati. Već je priskočio i jedan gregorijanečki sluga, koji ga je uhvatio za kosu, hoteći ga još udariti sjekirom, i bio bi ga ubio, da nije sam Gregorijanečki do-viknuo: »Dosta je!« Na viku i zazivanje, pod Kamenitim Vratima, jer su se valjda okupila i čeljad iz Krupićeve kuće i drugi susjedi, prvi su nadošli podkapetan Bartol Pernhard i Ivan Vurev, nadzornik straže. Došli su i drugi, osobito vojnici, i sve vidjeli, što se je dogodilo. Od vojnika vidjeli su to Matija Herc, Vuk Svimhomjer, Ilija Burcer, Krsto Brodnik iz Pliberka, Mato Salinger, Simon Zomper, Sigismund Jerebičić, sluga poštara Rincherta i Andrija Hebih. Osim ovih bilo je i drugih plemiča, koji su bili svjedoci ovoga nasilja Gregorijanečkoga.⁷³

To nasilje silno je uzbudilo građanstvo protiv Gregorijanečkoga, te je ono tražilo zadovoljštinu za Krupića, a ne manje i za se, jer se to dogodilo za »salvus conductus«-a. Građani su se na sve strane na to potužili, te bude određena istraga protiv Gregorijanečkoga. God. 1579. dne 9. lipnja preslušavao je po kraljevu nalogu Ladislav Imprić Jamnički u nazočnosti svjedočanstva zagrebačkoga kaptola kanonika Blaža Đuraka 55 svjedoka, spomenute vojnike i mnoge plemiče, osobito Turopoljce, koji su bili na saboru prošle godine. Oni su gotovo svi potvrdili, da je Gregorijanečki istukao Krupića. Kanonik Antun Vramec, poznati naš kroničar, znao je za taj nemili događaj po pri povijedanju drugih i priznanju samoga Gregorijanečkoga. Preslušavanje je obavljeno u samostanu Franjevaca na Kaptolu.⁷⁴

Marta Teuffenbach, žena Stjepana Gregorijanečkoga, živjela je u Mokricama i tu je prije 2. srpnja 1578. umrla. Magistrat zagrebački je odredio, da na njezin sprovod podu Petar Supan, Ivan literat Jakopović i Marko literat. Kako se u spisima veli, ovi su

pošli »u susret (obviam) pokojnoj gospodi plemenitog Stjepana Gregorijanečkoga«; jasno je, da je ona prevežena iz Mokrica u grobnicu Gregorijanečkih — valjda u Remetama. Kad je sprovod prolazio u Zagreb, prenoćili su gradski izaslanici (možda i svi sudionici) u Černomercu kod Staneka, gdje su popili 8 pinta vina (po 5 krajcara) na gradski račun, dok je još 28. srpnja isplaćeno na račun putnoga troška u Mokrice 40 denara.⁷⁵

Stjepan Gregorijanečki svadao se i s Erdödyma i njihovim činovnicima okičkim, koji su mu grabili marvu na klinčaselskim pašnjacima, na što se je tužio Saboru 17. VII. 1578.^{75a}

God. 1581. oženio se Stjepan Gregorijanečki drugi put (pronunciatio nuptiarum) i spominje se, da je imao iz prvoga braka sinove P a v l a i N i k o l u.⁷⁶

Stjepan Gregorijanečki dobio je od kralja ugarski barunat poveljom izdanom u Pragu 11. listopada 1581. Grb Gregorijanečkih bio je: u crvenom štitu na prutu, koji s obje strane nosi zeleno lišće stojeći crni gavran, kojemu je vrat prostrijeljen strjelicom, iznad njega desno srebrena šesterokraka zvijezda, lijevo srebreni mjesec u rastu. Na kacigi gavran kao u štitu (bez pruta), plašt zlatni i modri-srebreni-crveni.⁷⁷

Ni kod Sabora Stjepan nije bio omilio, štoviše, morao je imati dosta protivnika. Držao je, da mu valja položiti čast podbana. Poslao je Saboru 25. srpnja 1581. svoje odreknuće po svojim ljudima, a to se Saboru nije ni najmanje svidjelo. Sabor ga je zbog toga odsutnoga ukorio i na njegovo mjesto izabralo varaždinskoga podžupana Gašpara Druškovečkoga.⁷⁸ Kad je opet 28. listopada zasjedao Sabor, molio je Gregorijanečki po svojim izaslanicima, da mu se dade svjedodžba o njegovu dobrom, vjernom i valjanom podbanovanju, očitujući, da je spremam sve nadoknaditi, ako je komu učinio kakvu štetu. Sabor mu je izdao svjedodžbu, a tomu je prigovarao samo podban Druškovečki.⁷⁹

Dok je bio kod kuće dosta omražen, bio mu je prijatelj nadbiskup kaločki Đuro Drašković, koji je 9. lipnja 1583. preporučivao kralju za bana Tomu Erdödy, a iza ovoga Gregorijanečkoga kao dobro posesionirana i sposobna za uzdržavanje vojske.⁸⁰

Stjepan je bio i zapovjednikom četrdesetorice haramija na straži u Sredičkom, ali je tu službu samovoljno napustio -- na što se je David Ungnad 16. travnja 1584. potužio nadvojvodi Ernestu — dok je doprinosio za gradnju utvrda.⁸¹

On je opet rukovodio upravu živeža za vojsku, nu i tu čini se nije bio odviše točan, jer ga je Sabor 1. srpnja 1587. pozvao, da o tom položi račun.⁸²

God. 1588. dne 16. srpnja izabrao ga je Sabor kapetanom 200 vojnika, koji su imali čuvati prijelaze na Kupi. Primio je za to opširna ovlaštenja.⁸³

Zagrepčani su postajali u svakom pogledu vrlo oprezni prema Gregorijanečkomu, te su nastojali, da svoje »pravice« što bolje osiguraju. Kako je Stjepan valjda god. 1579. opet tražio, da se ponovno uvede u posjed Medvedgrada i Kraljeva Broda na Savi, to su građani protiv toga 25. studenoga 1579. uložili svečani prosvјed pred zagrebačkim kaptolom.⁸⁴

Pritužbe Zagrepčana nisu bile uperene samo protiv podbana Gregorijanečkoga, već i protiv bana Ungnada, koji je gradu nadnosio razne psine i nasilja. Osobito su mnogo trpjeli građani zagrebački od banove vojske, koja je god. 1579. logorovala u Zagrebu. Vojnici su silno pljenili građanske kuće izvan grada, a i sam ban je dao za sebe mnogo otimati, prijeteći se ukućanima batinanjem, govoreći, da on »nije samo ban i kapetan, već i kralj njihov«. Dakako, da je Hrvatski Sabor, kojemu je bio glava ban Ungnad s podbanom Gregorijanečkim, bio protiv Zagrepčana. Osobito su plemstvo vrijedale pritužbe građana, upravljenje kralju i njegovu zamjeniku nadvojvodi Ernestu. Tako stvori Sabor 20.—21. prosinca 1579. tešku i nepravednu odluku, kojom odredi, da Zagrepčani u gradu rade, što im je volja, ali da im se zabranjuje trgovanje po zemlji; stvorio je osim toga nečuvenu odluku, da se sabori nikad više ne smiju obdržavati u Zagrebu, a tako ni veliki sudovi (judicia generalia). Zatražiše i od kralja, da to odobri.⁸⁵

Medutim ni Zagrepčani nisu bili mirni, već su i oni koju psinu učinili Gregorijanečkomu. Vraćali mu milo za drago. U pondjeljak poslije Dorotejina pošli su gradski sudac Ivan Blažeković i neki gradski prisežnici i građani na Kraljev Brod na Savi, makar da je opet bio »salvus conductus« zbog sabora u Požunu, pa su tamo kolce zabijene u rijeci za privezivanje skela posjekli i bacili u vodu. Bila je to očita buna, jer su građani i pucali iz topova, i zaposjeli ceste, štoviše, izveli su veliku demonstraciju pred kaptolskim vratima, gdje su valjda boravili ban i podban.

Protiv toga je Gregorijanečki po svom službeniku Ivanu Zustrastu uložio kod zagrebačkoga kaptola prosvјed.⁸⁶

Zaključak Sabora teško je djelovao na Zagrepčane. Protiv toga zaključka podnijeli su pritužbu kralju u veljači 1580. i izbrojili sve nevolje, koje su pretrpjeli od bana i podbana.⁸⁷

Kao da je Gregorijanečkom u duši bila usadena neutaživa mržnja na zagrebačke građane i njihove kmetove. On ih je na svakom mjestu progonio i činio im štete. Tako su postupali i njegovi medvedgradski službenici. Nekako prvih dana god. 1579. uhva-

tiše njegovi službenici gradskoga kmeta Andriju Fukca iz Obrežja, kad je htio blago napajati na Savi kod Kraljeva Broda. Oteše mu 6 volova, 3 krave i bika, koje otjeraše u Klinčaselo na imanje Gregorijanečkoga. Nu to ne bijaše dosta. Svukoše do gola Fukca, svezaše ga i tako ostaviše na zimi. Isto tako su građanina Mihalja Kramara, kad je po svom poslu polazio na drugu stranu Save, na Kraljevu Brodu svukli do gola, vezali ga i ostavili na zimi. Drugačije se ne dogodi ni gradskom kmetu Pavlu Horvatu iz Krča, s kojega skinuše odijelo.

I god. 1580. u proljeće, kad je građanin Ivan Bigon poslao svoje ljude na Kraljev Brod, da dovezu ulje, koje je stiglo s morskih strana, navališe ljudi Gregorijanečkoga na Bigonove ljude i oteše im konje, koje odvedoše u Mokrice. Kad je Bigon poslao svoga čovjeka, nekoga Kolomana, u Mokrice, da moli, da mu se vrate konji, dade ga Gregorijanečki batinati i zatvoriti i tek ga drugi dan poluživa pusti. Nije štedio ni gradske kmetove u Gračanima, koje je i nadalje sprečavao u uživanju medvedgradskih šuma, makkar da ga je radi toga nasilja ozbiljno opomenuo nadvojvoda Ernest, brat kraljev i njegov zamjenik za vrijeme kraljeva izbjivanja. Otimaо je Gračanima blago i dao ga odvesti u Medvedgrad, pa se tamo njime služio. U četvrtak poslije Duhova 1580. navališe službenici Gregorijanečkoga na selo Gračane i bez milosti oplijeniše kmetove, tako, da su mnogi jedva u košulji mogli pobjeći. Oteše im i koze. Navališe drugi put na žene, koje su prale rublje na potoku Topličici, te ih isprebijaše i oteše im košulje i ručnike. Građani zagrebački pritužili su se kralju na ta nasilja, i kralj je 20. veljače 1583. oštro ukorio Gregorijanečkoga i pozvao ga, da oteto nadoknadi i da bezuvjetno spriječi ovakva nasilja, koja u njegovo ime čine medvedgradski službenici.⁸⁸

Stjepko Gregorijanečki nije bio bolji ni prema drugim svojim susjedima. On je pače uskraćivao pavlinskom samostanu u Remetama uživanje drva u medvedgradskoj šumi, koje je imao od pametara. Protiv toga nasilja uložio je vikar samostana O. Đuro Domjan prosvjed pred zagrebačkim kaptolom 15. travnja 1581.⁸⁹

Nasilja Gregorijanečkoga već su prekoračivala svaku mjeru, pa se je bilo bojati, da ne dođe do očite bune protiv toga »naslijednoga gospodara medvedgradskoga«. Štoviše, Gregorijanečki nije štedio ni kaptolske ljude na samom kaptolu, gdje je izlemao nekog Šljivarića, pače je potvarao kaptol, da izdaje krive isprave, i napadao kaptolsko imanje u Drenčini, gdje je izmlačen Franko Kolčić. I u Petrovini, na kaptolskom posjedu, počinio je neka nasilja. Nije čudo, da se je našlo ljudi, koji nastojahu tome stati na put i smiriti toga nasilnika. Valjalo je grad Zagreb i Gregorija-

nečkoga izmiriti. Ovu tešku zadaću preuzeše na sebe Gašpar Alapić, bivši ban, prepošt Sv. Marije Nikola Mikac, potonji slavni branitelj Siska, podban Ivan Zabočki i Mihalj Vurnovečki, po-reznik (dicator) u križevačkoj i zagrebačkoj županiji. Vurnovečki se dao svom dobrom voljom na posao. Zacijelo je trebalo mnogo truda i nagovaranja, a valjda i ozbiljnih prijetnja, dok je došlo do toga, da se je Gregorijanečki sklonio na pregovore i konačno pomirenje sa Zagrebom. Na 21. listopada 1584. pošao je Vurnovečki Gregorijanečkomu u Šestine, gdje mu je konačno uspjelo uglaviti točke mira. Svakako su i građani i predstavnici grada sporazunino radili, jer su svi željeli mira i sloge.

I tako evo osvane za Zagreb velik i ugodan čas, kada 23. listopada 1584. osvanuše protivnici pred zagrebačkim kaptolom. Tu se nađoše na okupu Stjepan Gregorijanečki, gradski sudac Ivan literat Jakopović, Ivan Bigon, isluženi gradski sudac, Jakob literat Cerski, gradski bilježnik, Nikola Tihodić i Đuro Barber, isluženi gradski dekani, te Đuro Vinožganečki, Petar Matanić, Đuro Zlatar i Matija Makunić, gradski prisežnici. Od kaptola prisustvovahu Ivan od Dubrave, kanonik štioc, i Gašpar Stankovački, prepošt čazmanski. Na temelju mirovnih točaka od 21. listopada očitovao je Gregorijanečki:

1. Davat će građanima zagrebačkim iz medvedgradskih šuma sve drvo, koje će trebati za obnovu i uzdržavanje gradskih utvrda, dat će i građanima drva iz iste šume Medvednice, ako to budu zatražili od njega ili njegova činovnika, jer ne može dopustiti, da se šume uništavaju.
2. Kmetovi gradski u Gračanima ne će njemu ni njegovim nasljednicima plaćati nikakve daće; pušta im slobodnu pašu na Medvednici osim u kestenovim šumama i žirovini, gdje to pravo nemaju ni njegovi kmetovi. Isto tako moći će se ovi kmetovi kao i građani služiti drvom za ogrjev, ali samo od suhih stabala, pak i drvom za gradnju.
3. Nadoknadit će građanima sve parbene troškove u iznosu od 550 for., a to u onaj čas, kad mu se budu uručili svi parbeni spisi, koje u tom predmetu posjeduju zagrebački građani.

Kad je to ugovorenno, obje su nazočne stranke to potvrdile stiskom ruku. Tako je i na zadovoljstvo kaptola zaključen taj ugovor i mir, kako to veli bilješka na tom ugovoru: »napokon sretno dovršeno«.⁹⁰

Obvezi naknade parbenih troškova zadovoljio je Gregorijanečki 12. veljače 1585., kad je na ruke kaptola zagrebačkoga polozio 500 for.⁹¹ Međutim je 3. veljače i. g., kako je to redovito

bivalo, bio izbor gradskoga zagrebačkog magistrata. Izabrani su drugi sa sucem Ivanom Blažekovićem. Ovaj novi zbor gradskih otaca nije bio zadovoljan nagodbom i pomirenjem s Gregorijanečkim. Stajao je na stanovištu, da po Zlatnoj Buli kralja Bele (1242.) pripada uživanje šuma na Medvednici gradu Zagrebu, te da ovu Gregorijanečki nepravedno svojataju za se. Gradsko vijeće odašalje kaptolu zagrebačkom svoga bilježnika Jakoba Cerskoga i prisežnike Grgura Mikulića, Krsta Brodnika i Gregora Streljarića, koji su 13. veljače pred kaptolom uložili prosvjed protiv pomirbenog ugovora s Gregorijanečkim, proglašivši ugovor od 23. listopada 1584. ništetnim. Isto učiniše i 16. i 19. veljače pred čazmanskim kaptolom, uloživši prosvjed i protiv svakoga izdanja i upisa ili potvrde rečenoga mirovnog ugovora.⁹²

I Hrvatski Sabor pozvao je na odgovornost Gregorijanečkoga, pa i bivšega bana Ungnada, zbog živeža, odredenoga za javne svrhe, a koji si je bio Ungnad prisvojio. Račun o tom imali su obojica dati na narednom zasjedanju Sabora.⁹³

Dok su Zagrepčani otkazali prijateljstvo Gregorijanečkome, on se je odlučno držao ugovorenoga sporazuma. Nije dirao ni u gračanske gradske kmetove, niti je što htio od njih ubirati. To je Gregorijanečki 24. rujna 1585. svečano izjavio, i potvrdio podžupanu Benku Arbanasu i žup. sucu Antunu Lackoviću, kad su došli k njemu u šestinski dvor. Izjavio je, da stoji odlučno na ugovoru, što ga je sklopio sa Zagrebom.⁹⁴

Ovo ponovno napeto stanje između Zagreba i Gregorijanečkoga trajalo je do god. 1591., kad je 24. veljače došlo do ponovnog izmirenja pred zagrebačkim kaptolom, gdje su se našli Gregorijanečki i predstavnici gradske općine: gradski sudac Grgur Dombrin, Jakob Cerski, dekan, Mato Vernić i Ivan Pljušćec-Skalić, isluženi dekani, i drugi. Tu je uređen ugovor, kojim se zaboravljuju sva nasilja, a građanima i kmetovima njihovim osiguravaju užitci u medvedgradskim šumama.⁹⁵

Gregorijanečki je platio troškove parnice. Za veću sigurnost je taj ugovor 9. lipnja 1591 pred zagrebačkim kaptolom potvrdio i sin Stjepan Pavao Gregorijanečki, obećavši, da će ga i sam obdržavati.⁹⁶ Ali zagrebački građani nisu izručili Gregorijanečkomu parbenih spisa, kako je to bilo ugovoreno, pak su stoga braća Pavao i Nikola Gregorijanečki prosvjedovali 11. listopada i. g. pred zagrebačkim kaptolom.⁹⁷ I Nikola Gregorijanečki potvrdio je rečeni očev ugovor sa Zagrepčanima pred požunskim kaptolom 14. prosinca 1591.⁹⁸

Kako vidimo, od 1585. malo se javljao stari Stjepan Gregori-

janečki, koji je, zacijelo starošću i bolešću sputan, predao upravu svojih imanja sinovima Nikoli i Pavlu.

God. 1591. bio je Stjepan Gregorijanečki kapetan pješaka Kraljevine, te mu je određeno, da sa deset haramija pazi u gorama oko Šišljača i na Kupi. Tužio se je na bana Tomu Erdödyu, da je prema Mokricama, imanju Gregorijanečkoga, podigao nekakve nasipe i opremio ih posadom i lumbardama. To je iznio pred Sabor, te je određeno povjerenstvo, da to ispita.⁹⁹

Mjeseca siječnja 1592. Stjepan je obolio, pa stoga nije mogao na vojnu. Po odredbi Sabora imali su ga pozvati Stjepan Budoci, katedralni arcidakon, i Gašpar Petričević, viceprotonotar, da se na časti kapetana zahvali.¹⁰⁰

Skoro je poslije toga umro.

U protokolu Loci credib. zagreb. kaptola VI. 156 stoji ispod neke Gregorijančeve fašije od god. 1581. latinska bilješka: »Kako je Gregorijanečki obje fašije pravično učinio, tako je postigao sretan konac svoga života: kljast, nijem i nepokajan« (mancus, mutus, impoenitens etc.).¹⁰¹

O ostaloj dvojici sinova Ambroza Gregorijanečkoga Đuri i Baltazaru, braći Stjepanovoj, ne znamo drugo, osim onoga što je rečeno o njima, kad smo govorili o Ambrozu i Stjepanu Gregorijanečkome. Kako su svršili, ne znamo.

PAVAO (II.) GREGORIJANEČKI

Nepoznato nam je zasad, kad se je rodio Pavao Gregorijanečki, sin Stjepana i Marte Teuffenbach. Svakako je bio stariji od svoga brata Nikole. O njegovoj mladosti i odgoju ne znamo ništa kazati, ali je sigurno, da je imao odgoj onakav, kako su ga imali i drugi sinovi uglednih hrvatskih plemića.

Ni o njegovoj mladosti ne znamo ništa kazati. Izvjesno je, da je odgajan u duhu svoga vremena, da bude spremjan braniti domovinu od neprijatelja.

Kad je god. 1593. odstupio Đuro Petev kao kapetan hrvatskoga kraljevstva, postavio je Hrvatski Sabor kapetanom Kraljevine Pavla Gregorijanečkoga. Pod njega su spadale posade u Hrastilnici (50 pješaka), Sisku (50), Drenčini (50), Letovaniću (50), Gorama (50), Pleteru (50), Sredičkomu, gdje je bilo sijelo kapetana (50 konjanika i 100 pješaka), Degoju (25), Dunarić slalu (10), u Šišljaču (10), Rečici (20), kod Sv. Kate u Turopolju (Dubranec) (10), Kravarskom (10), Petrovini (10), Pešćenici (10), Lekeniku (10). Ovim posadama imao je kapetan zemlje Gregorijanečki postaviti

na čelo marne vojvode, i sporazumno s isplaćivačem i nadglednikom brinuti se za barut, potreban Krajini. Za vrijeme vojne zavisit će kapetan o banu. Isplaćivaču i nadgledniku bio je dužan kapetan dati na uvid račune o izdanom novcu.¹⁰²

Ovu važnu i odgovornu službu vršio je Gregorijanečki marno sve do god. 1598., te se je na više mjesta pokazao junakom. U ljetu te godine oboli, te nije mogao vršiti svoju službu. Stoga se je u Saboru 26. kolovoza odrekao te časti, a na njegovo je mjesto postavljen Krsto Mrnjavčić, koji je dotad bio u službi kod Đure Zrinskog.¹⁰³

Zacijelo se je sklonio u Mokrice, gdje je skoro zatim i umro, možda iste godine.

Kako je bio neoženjen (koliko dosad znademo), nije ostavio ni potomstva. Neumrli naš August Šenoa učinio je Pavla Gregorijanečkoga dragom osobom romana »Zlatarevo Zlato«, ako i nije Dora Krupičeva, ljubljena njegova zaručnica, nikad živjela.

NIKOLA GREGORIJANEČKI

O mladim danima Nikole Gregorijanečkoga, mlađeg sina Stjepana Gregorijanečkoga i Marte Teuffenbach, ne znamo gotovo ništa. Za sada ne znamo ni kad i gdje se je rodio. Tek pod konac života njegova oca ima nešto spomena o njemu. Po očevoj smrti boravio je najviše u Mokricama, koje su po svoj prilici njemu pri-pale. Tu je god. 1598. imao parnicu s vlastelom Konjskim oko nekog otoka na Savi.¹⁰⁴

Nekako je u to vrijeme ubio Petar, kuhar Nikole Gregorijanečkoga, nekoga turskog zarobljenika, o čemu se je god. 1599. raspravljalo na Hrvatskom Saboru. Gregorijanečki je obećao tu stvar urediti.¹⁰⁵ Kako je Nikola imao i dio u Brezovici, to je ~~v~~ zaključku Sabora god. 1600. imao podavati od Brezovice dva podvoza za radove u Pokupskom, gdje su se gradile utvrde protiv Turaka.¹⁰⁶

Zagrebački građani nastaviše povrede međa medvedgradskih, zbog čega je Nikola Gregorijanečki prosvjedovao na Saboru, da se obrani od Zagrepčana.¹⁰⁷

Kad je god. 1602. Krsto Obričanin izručio Stjepanu Gušiću kapetaniju žumberačku, povjerio ju je Gušić Nikoli Gregorijanečkomu, »barunu Mokričkomu«, s gradom i sa svim žumberačkim uskocima. Gregorijanečki je preuzeo s gradom 8 mušketa, 12 tolpača i 5 mužara sa svim urbarom. Tako je Gušić 19. veljače i. g. izvijestio nadvojvodi.¹⁰⁸

Oko god. 1602. nastojali su građani zagrebački, da otkupe od Nikole Gregorijanečkoga imanje medvedgradsko i pripoe ga posjedima grada Zagreba, tim više, jer je bilo založeno za 600 for. dvojici zagrebačkih kanonika. U tom pothvatu posredovali su Franjo Gall, gospodar Brežica, i Marko Anton Muskon od Turnamharta u Kranjskoj.¹⁰⁹

God. 1603. prosvjedovao je Nikola u Saboru 22. veljače protiv smetanja međa medvedgradskih, koje su činili zagrebački građani.¹¹⁰

Kad i gdje je umro (po svoj prilici u Mokricama) Nikola Gregorijanečki, zasad ne znamo. Znamo samo to, da je 7. ožujka 1607. bio mrtav. Ove je naime godine njegova udovica Ana Marija de Ankern prosvjedovala na Hrvatskom Saboru 22. ožujka protiv proglašenja plemičkoga lista Gašpara Doktorića i njegovih rođaka, tvrdeći, da su to njezini kmetovi.¹¹¹

S Anom Marijom de Ankern rodio je Nikola Gregorijanečki dva sina: *Petra*, koji se rodio u Lužnici (Losnicz) 2. svibnja 1602. i umro u Mokricama 24. siječnja 160?. *Stjepana*, koji se rodio u Mokricama 2. srpnja 1606. i tamo umro 28. siječnja 1609., te dvije kćeri: *Martu* i *Anu Mariju*. Obadva sina pokopani su u gradskoj kapelici pred mokričkim gradom. Napis na njihovim grobnim pločama glase:

I.

PETRVS FILIVS SP(ECTABI)LI AC MAG(NIFI)CI
DOMINI DO(MINI) NICOLAY DE GREGORIANCZ, NATVS
EST IN LOSNYCZA DIE · II · MAY ANNO DOMINI · 1602.
IN DOMINO AVTEM OBDORMIVIT ET HIC SEPVLTVS
EST DIE 24. IANVAR ANNO...¹¹²

II.

STEPHANVS FILIO SP(ECTABI)LIS AC MAG(NIFI)CI
DOM(I)NI DO(MI)NI NICOLAY DE DE GREGORIANCZ,
NATVS EST IN MOKRICZ DIE · II · IVLY ANNO : DOMINI
1606 IN DOMINO ENIM OBDORMIVIT ET HIC SEPVLTVS
EST 28. IANVAR : ANNO DOMINI 1609

Obje ove ploče stajale su do nedavna na vanjskom sjevernom zidu kapelice do grada Mokrica, te su mjeseca studenoga 1941. predane na čuvanje družbi »Braće Hrvatskog Zmaja« i nalaze se u Kamenitim vratima u Zagrebu.

Nekoć su nadgrobne ploče stajale u mokričkoj kapelici, te su istom u novije doba prigodom obnove kapelice bile stavljene na vanjski zid. Tom se zgodom naišlo i na grobnice, koje su zasute.

Udovica Nikolina odgajala je vrlo marno svoje kćeri, i kao naravna štitnica mnogo se brinula za njih. Kad su zagrebački građani Đuro Matija Cinaberski i Jakob Gasparin počeli neovlašteno kopati rude zlata i srebra na medvedgradskoj gori, ona je 21. listopada 1610. odlučno prosvjedovala protiv toga.¹¹³

God. 1613. ustupila je grad Medvedgrad Đuri i Nikoli grofovima Zrinskima, protiv česa su opet zagrebački građani prosvjedovali.¹¹⁴

Nakon toga čini se da se je sa djecom povukla u Mokrice.

Kći Nikolina Ana Marija udala se je prvi put za Petra grofa Erdödyja, a drugi put za Ivana Mateovića Marčinka, plemića i vlastelina zagorskoga. Bio je ovaj potonji već u poodmakloj dobi života. Za nj bila je već god. 1639. udata. Uz pristaroga muža nije živjela upravo kreposno, što joj je grof Petar Erdödy ml. svojim pismom iz Dugoga Vrha kruto spočitnuo. Živjela je tad u Stubici.¹¹⁵ Imala je zacijelo neprilika sa svojim imanjima, jer je god. 1639. kralj Ferdinand III. naložio karlovačkom generalu Vuku Frankopanu, Ivanu Draškoviću, Nikoli i Petru grofovima Zrinskim, Tomi Mikuliću, svom personalu, i Ivanu Ručiću, podžupanu zagrebačkom, da je imaju braniti u poslovima njezinih imanja u Hrvatskoj i Ugarskoj, napose pako od Nikole Malakocija.¹¹⁶ Držala je i neke posjede oko Susjedgrada u Bizeku, Borčevcu, Dolu, Stenjevcu, Polanici, Bukevju i Novacima. Ta imanja je odstupila barunu Franji Čikulinu, a palatin Franjo Veselenyi izdao je god. 1647. za to darovnicu Čikulinu, a kralj god. 1648. taj odstup potvrđio.¹¹⁷

Druga kći Marta udala se je za baruna Ivana Moskona. Imala je kćer Evu Suzanu, koja se prvi put udala za posljednjega grofa Ivana Čikulina († 1746.), a drugi put za Ulrika Perkovića.

God. 1661. 6. svibnja potvrđio je kralj Leopold gospodi Marti i djevojci Ani Mariji, kćerima Ane Marije Ankern, udove Nikole Gregorijanečkoga, sve posjede u Gregorijancu, Sv. Petru Čvrstecu, Sigetu, plemićku kuriju Prodarić, zatim Sv. Petar, Gornji i Donji Konec, Ledinu, Kraljev vrh, Babince, Zalatinu, Vrh i Kušlevec u županiji križevačkoj, te Buzin u varaždinskoj županiji, pak Zelinu, Lomnicu, Sv. Nikolu, Debeni, Brokuvac, Dvorjani, Petrovac, Mrazovac, Bapču, Otok, Lučelniku, Mali Obrež, Buzu i Odru sv. Juraj u zagrebačkoj županiji.¹¹⁸

RODOPIS GREGORIJANEČKIH

Duro Gregorijanečki (»de Poljana«)
spom. 1518.

Viceprotonotar kraljevine »Slavonije« — Hrvatske 1520.

× *Katarina Tarnovačka*
spom. 1530.

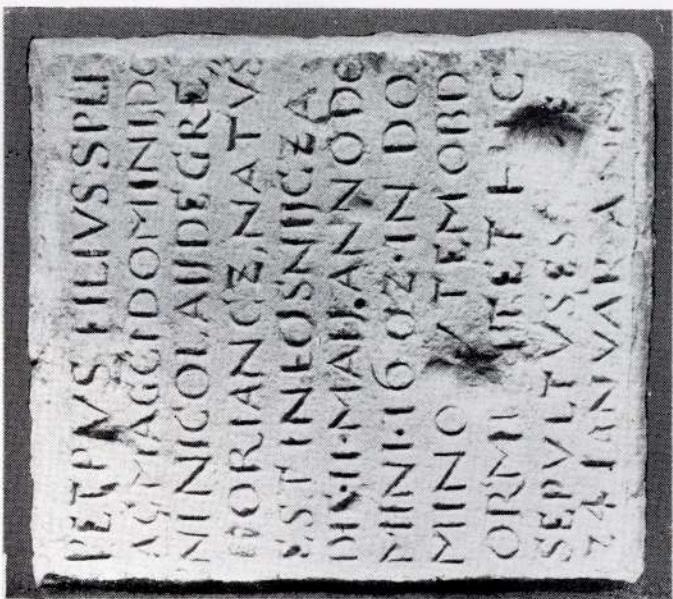
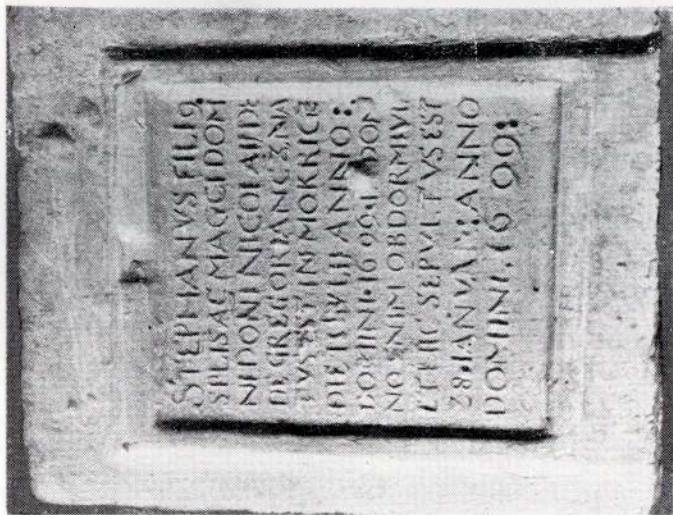
<i>Pavao (I.)</i>	<i>Ambroz</i>
spom. 1540.	sp. 1541. † 1572.
biskup zagrebački (od 1550.)	zem. poreznik kralj. »Slavonije« (od 1544.)
biskup đurski (od 1554.)	podban hrvatski, veliki župan
biskup kaločki (1565.)	zagreb. i križev. (od 1558.)
† 21. X. 1570. (?)	1. × Dora (Ana) Mrnjavčić od Brezovice
	2. × Veronika Stubička (Stubiczay)

<i>Duro</i>	<i>Baltazar</i>	<i>Stjepan</i>
sp. 1557.	sp. 1557. 1573.	oko 1550.—1596.
		podban hrvatski, veliki župan
		zagreb. i križev. (od 1578.)
		barunat (1581.)
		1. × o. 1570. Marta Teuffenbach
		2. × 1581. (?) († 1578.)

(1.) <i>Pavao (II.)*</i>	(1.) <i>Nikola</i>
sp. 1590. † 1598. (?)	sp. 1590. † 1607.
kapetan kraljevine (1593.)	kapetan žumberački (1602.)

<i>Petar</i>	<i>Stjepan</i>	<i>Marta</i>	<i>Ana Marija</i>
* 2. V. 1602. * 2. VII. 1606.	sp. 1610.	1. × Petar Erdödy	
† 24. I. 16.. † 28. I. 1609.	× Ivan barun Moskon	2. × Ivan Marčinko	
	Eva Suzana		
	1. × Ivan grof Čikulin († 1746.)		
	2. × Ulrik Perković		
(2.) Jakob	(2.) Ivan	(2.) Laura	

* Opisan u Šenoinu »Zlatarevu Zlatu«.

NADGROBNE PLOCE PETRA I STEJEPANA GREGORIJANECKOGA

VEZE GREGORIJANEČKIH S TAHIMA SUSJEDGRADSKIMA
I PLEMENOM AKA TE DRUGIM RODOVIMA

Ivan Tot Susjedgradski od plemena Aka
× Irenija Dombo

↓

Doroteja
× Andrija Henning

↓

Ivan
× Katarina kći Davida Sebriacha

↓

Margareta
× Ivan Banffy

↓

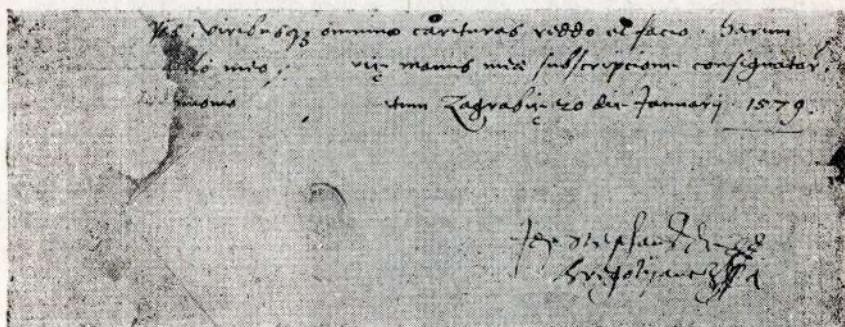
Katarina
× Guro Teuffenbach

↓

Andrija
× Uršula de Meknitzer

↓

Marta
× Stjepan Gregorijanečki

Pečat i autograf Stjepana Gregorijanečkoga

¹ Arkiv zagrebačkog kaptola. Loc. cred. G. 89. — ² Starine V. 174. U ispravama pisano Hobetić i Hubetić. — ³ M. O. D. L. 35627 u Drž. ark. u Budimpešti. — ⁴ Starine V. 178. — ⁵ Drž. ark. u Zagrebu. D. m. ac. 1519. — ⁶a v. ¹ — ⁶ Laszowski: Monum. Habs. III, 192. — ⁷ Eubel: Hierarchia III. — ⁸ Lib. reg. I. 77 u Drž. arkivu u Zagrebu. Bojničić: Darovnice kralja Ferdinanda. — ⁹ Laszowski: Monum. Habsburgica, 327. — ¹⁰ Karacsony: Monum. eccles. V., 243. — ¹¹ Ibidem. — ¹² Laszowski: o. c. III, 367. — ¹³ Eubel:

o. c. III. Laszowski: o. c. 369. — ¹⁴ Karacsony: o. c. 379, 417. — ¹⁵ Ibid. 378.
— ¹⁶ Marčelović: Regesta. — ¹⁷ Karaczony: 385. — ¹⁸ Kercselich: Hist. eccl. Zagr. 229. — ¹⁹ Ibid. 433, 439. Laszowski: Monum. Zagreb. XII., 322. —
²⁰ Šišić: Acta comit. I., 374. — ²¹ Ibid. 455. — ²² Laszowski: Cod. Turop. II., 311. — ²³ Eubel: o. c. — ^{23a} Arkiv zagreb. kaptola i Act. cap. antiqua. —
²⁴ Arkiv grof. Oršića, u drž. ark. u Zagrebu. — ²⁵ Klaićev čl. o bolonjskom
zavodu u Vjes. zem. arkiva 1912., 218. — ²⁶ Laszowski: Cod. Turop. III., 81, 85. — ²⁷ Barabas: Cod. Zrinianus I. 42, II. 147. — ²⁸ Šišić: Mon. Comit. II. 309, 322, 409, 410, 440, 447—452. Laszowski: Cod. Turop. III., 366. —
²⁹ Barabas o. c. II. 326. — ³⁰ Laszowski: Cod. Turop. III. 127, god. 1546.
plaćao je 4 for. (127). — ³¹ Ibid. 102, 103. — ³² Bojničić: Darovnice kralja
Ferdinanda I. Barabas: Cod. Zrinianus II. 192. — ³³ Ibidem Bojničić: Da-
rovnice. — ³⁴ Ark. zagr. kaptola: Loc. cred. B. N. 7. — ³⁵ Bojničić o. c. —
³⁶ Laszowski: Cod. Turop. III., 325. — ³⁷ Ibidem 328, 341. — ³⁸ Barabas:
o. c. II., 347. — ³⁹ Ark. zagreb. kaptola. Loc. cred. G. 165. Kukuljević:
Medvedgrad. Ark. za jugoslav. povj. III. — ⁴⁰ Laszowski: Mon. Zagr. XII.,
435. — ⁴¹ Šišić: Mon. Cem. III., 41, 45. — ⁴² Laszowski: Cod. Turop. II.,
415, 416, 422. — ⁴³ Ibid. 431. — ⁴⁴ Laszowski: Cod. Turop. III., 530, 534. —
⁴⁵ Laszowski: Mon. Habs. IV. rukopis. (Resolutiones regiae IV., 141, u drž.
ark. u B. Pešti.) — ⁴⁶ Laszowski: Mon. Zagr. XII. 384. — ⁴⁷ Ibidem 417. —
⁴⁸ Ibidem XIII., 54. — ⁴⁹ Ibidem XIII., 73. — ⁵⁰ Ibidem 423. — ⁵¹ Ibidem
XII., 432. — ⁵² Ibidem 441, 444. — ⁵³ Kukuljević: Napisi 142. — ⁵⁴ Arkiv
zagreb. kaptola. Loc. cred. Protoc. III. 380. Kercselich: Not. praelim. 457
i saborski zapisnik god. 1758. — ⁵⁵ Šišić: Mon. Com. III., 365. — ⁵⁶ Ibidem
197. — ⁵⁷ Ibidem 226, 228, 233, 240—244. — ⁵⁸ Ibidem 244. — ⁵⁹ Laszowski:
Mon. Zagr. XV., 67. Šišić: o. c. IV. 279, 280. — ⁶⁰ Ibidem 69. — ⁶¹ Ibidem 81.
⁶² Šišić: o. c. 295. — ⁶³ Ibidem 340. — ⁶⁴ Laszowski: Mon. Zagr. 1572. —
⁶⁵ Nadbiskupski arkiv u Zagrebu: Donationalia fass. VII., br. 297. —
⁶⁶ Šišić: o. c. III., 364, 370. — ⁶⁷ Horvat R.: Seljačka buna, Sarajevo 1897.
— ⁶⁸ Ivančan: Potomci plemena Ake. Ark. vjes. zem. ark. VII. — ⁶⁹ La-
szowski: Monum. Zagr. XV., 127. — ⁷⁰ Ibid., 145—161. — ⁷¹ Laszowski:
Monum. Zagr. XV., 166. — ⁷² Šišić: o. c. IV. 3. — ⁷³ Laszowski: Monum.
Zagreb. XV. 203—211. — ⁷⁴ Ibidem. — ⁷⁵ Laszowski: Mon. Zagr. XVI. 227.
— ⁷⁶ Šišić: Mon. Com. IV. 13. — ⁷⁷ Ark. zagr. kapt. Prot. VI. 163. —
⁷⁸ Bojničić: Der Adel von Kroatiens und Slavonien. — ⁷⁹ Šišić: Mon. Com. IV.
65. — ⁸⁰ Ibid. 71. — ⁸¹ Ibid. 103. — ⁸² Ibid. 132. — ⁸³ Ibid. 249, 256. —
⁸⁴ Laszowski: Mon. Zagr. XV. 218. — ⁸⁵ Ibid. 221—224. — ⁸⁶ Ibid. XV. 228, 240.
— ⁸⁷ Ibid. 229—235. — ⁸⁸ Ibid. 264. — ⁸⁹ Laszowski: Mon. Zagreb. XV. 250.
— ⁹⁰ Ibidem 275—284. — ⁹¹ Ibidem 287. — ⁹² Ibidem 288, 290, 292. —
⁹³ Ibidem 294. — ⁹⁴ Ibidem 299. — ⁹⁵ Laszowski: Monum. Zagreb. XVI. 7.
— ⁹⁶ Ibidem 31. — ⁹⁷ Ibidem 40. — ⁹⁸ Ibidem 49. — ⁹⁹ Ibidem 270. —
¹⁰⁰ Ibidem 280. — ¹⁰¹ U arkivu zagreb. kaptola. — ¹⁰² Šišić: o. c. IV. 294.
— ¹⁰³ Ibidem 386. — ¹⁰⁴ Ibidem IV. 391. — ¹⁰⁵ Ibidem 397. — ¹⁰⁶ Ibidem 406.
— ¹⁰⁷ Ibidem 441. — ¹⁰⁸ Lopastić: Act. confin. II. 299. — ¹⁰⁹ Laszowski:
Monum. Zagreb. XVII. 388, 389. — ¹¹⁰ Šišić: o. c. 441. — ¹¹¹ Ibidem o. c.
IV. 480. — ¹¹² Svakako prije god. 1607. — ¹¹³ Laszowski: Monum. Zagreb.
XVII. 294. — ¹¹⁴ Ibidem 348. — ¹¹⁵ Ark. Sermage: fass. VI. N: 541 u drž.
arkivu u Zagrebu. — ¹¹⁶ Arch. Josipović: missiles u drž. arkivu u Zagrebu.
— ¹¹⁷ Ibidem Arch. Sermage. — ¹¹⁸ U drž. arkivu u Zagrebu, Arch. Sermage
fass. III. N: 181.